

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

15 грудня 2021 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Кворум є. Сьогодні у нас гарний порядок денний – 15 питань.

Отже, перше. Про затвердження пропозицій Комітету з питань освіти, науки та інновацій до проекту плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік.

Друге. Про конкурси на присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим та призначення іменних стипендій Верховної Ради України для молодих вчених – докторів наук.

Третє. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо позбавлення Кабінету Міністрів України невластивих повноважень.

Четверте. Проект Закону про внесення змін до розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення".

П'яте. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ.

Шосте. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення контролю та моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання.

Сьоме. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо забезпечення захисту мовних прав національних меншин.

Восьме. Проект Постанови про забезпечення виконання Закону України "Про освіту" щодо підвищення посадових окладів для педагогічних працівників.

Дев'яте. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою.

Десяте. Про затвердження внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти.

Одинадцять. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти. Там окрема таблиця і окремий закон.

Дванадцять. Проект Закону про учасників Революції Гідності та сім'ї Героїв Небесної Сотні.

Тринадцять. Проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України "Про оплату праці" щодо підвищення розміру оплати праці працівникам бюджетних установ освіти, науки, охорони здоров'я, культури та деяких інших бюджетних установ.

Чотирнадцять. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності.

І п'ятнадцять. "Різне".

Шановні колеги, чи є доповнення до порядку денного?

ГРИШИНА Ю.М. Немає. Тут нема куди доповнювати, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція давайте затвердимо порядок денний.

Хто – за, прошу проголосувати. Бачу, Іван Григорович. Дякую. Одноголосно.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, тільки що дзвонив Вітренко, заміністра, сказав, що він на 5-10 хвилин запізнюється, дуже вибачається, з наради їде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нічого страшного, шановні колеги.

ВОРОНОВ В.А. Воронов також підтримує. Підтримую, не успел сказать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире. Дякую.

Отже, шановні колеги, перед тим як розпочати з першого питання порядку денного, давайте під кінець року зробимо, ще одну приємну виконаємо місію, яку ми не встигли виконати трішки раніше через те, що Володимир Сергійович не зміг бути

присутній з нами, коли ми це робили для всіх, але все ж таки він є лауреатом Премії Верховної Ради молодим вченим. І тому давайте привітаємо пана Володимира з цією премією. *(Оплески)*.

Отже, шановні колеги... Шановні колеги, переходимо до розгляду порядку денного. Питання перше: про затвердження пропозицій Комітету з питань освіти, науки та інновацій до проекту плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік.

Шановні колеги, ми з вами спільно дуже плідно попрацювали, у вас всіх на руках цей проект. Це наша частина, узгоджена з Кабінетом Міністрів, узгоджена з Офісом Президента. Тому, якщо є у вас доповнення чи зауваження до плану законопроектної роботи, прошу сказати.

ГРИШИНА Ю.М. Я думаю, що ми всі ознайомилися з цим планом, я думаю, колеги... У мене немає ніяких запитань і доповнень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, цей план не є, як кажуть, це не є догма, ми можемо його змінювати і в процесі роботи. Але це орієнтовний план того, тих фундаментальних речей, які ми запланували, можливо, давно, а деякі в цьому році, але реалізуємо ми їх наступного року. Це ті фундаментальні речі, які напрацьовуються головами підкомітетів і народними депутатами – членами комітету. Ми знову таки дуже ефективно попрацювали з Кабінетом Міністрів, частину з цих законів вони візьмуть на себе, частину візьмемо ми, частину візьме Офіс Президента.

Тому, якщо немає доповнень, зауважень, чи заперечень, то давайте затвердимо.

Хто – за? Прошу проголосувати. Дякую колеги, одноголосно.

Переходимо до наступного питання. Питання друге: про конкурси на присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим та призначення іменних стипендій Верховної Ради України для молодих вчених – докторів наук. Доповідачем є голова підкомітету з питань науки та інновацій Валерій Вікторович Колюх. Будь ласка, Валерій.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, на засіданні підкомітету ми розглянули це питання, і слід зазначити наступне, що 3 листопада 2021 року Верховна Рада України прийняла Постанову "Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо нагородження відзнаками Верховної Ради України у сфері освіти і науки".

Між іншого, крім того, що підняли кількість цих претендентів на премії і стипендії молодих вчених, ми також запровадили нові підходи щодо розробки і подання на конкурс наукових робіт на премії та стипендії молодим вченим в галузі національної безпеки та оборони та в інших сферах, що пов'язані з дослідженнями, які містять державну таємницю.

Відповідно до цього і виходячи з цієї постанови, потрібно внести зміни до інструкції з оформлення та подання документів на присудження премій, інструкцію щодо оформлення подання документів на здобуття іменних стипендій, а також перезатвердити картку експертної оцінки наукової роботи на здобуття і присудження премій та стипендій Верховної Ради, а також затвердити персональний склад об'єднаної конкурсної комісії з присудження премій Верховної Ради молодим вченим та іменним стипендіям.

У вас на поштовій скриньці перелік цих документів надіслано, я маю на увазі і інструкції, і картки експертної оцінки, а також персональний склад об'єднаної конкурсної комісії.

І хочу зазначити, що експерти, які вивчають подані на конкурс комісії роботи наукові, вони працюють на громадських засадах. Тому така їм почесна місія відводиться – визначити найкращі роботи. І тому ми маємо, виходячи з цієї постанови, яку вже прийняли, перезатвердити інструкції, затвердити експертні картки, а також персональний склад об'єднаної конкурсної комісії щодо присудження премій Верховної Ради.

Тому прошу поставити на голосування це питання: щодо того, щоб затвердити інструкції з оформлення і подання документів на присудження премій Верховної Ради молодим ученим, інструкцію здобуття іменних стипендій, затвердити персональний склад об'єднаної конкурсної комісії, затвердити картки експертної оцінки, а також визнати такими, що втратили чинність, попередні інструкції і картки експертних оцінок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Колеги, чи є доповнення?

ГРИШИНА Ю.М. Пропоную голосувати, тому що ми це на підкомітеті все дуже детально розглядали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я теж не бачу сенсу. Дякую, колеги. Валерій Вікторович, ви не проти?

Тоді я ставлю на голосування. Проект рішення у вас є.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Пункт третій порядку денного, шановні колеги: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо позбавлення Кабінету Міністрів України невластивих повноважень.

Пан Андрій Вітренко їде ще до нас, а співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх. Давайте почнемо з Валерія Вікторовича. Якщо нам буде потрібна допомога уряду, то дочекаємося потім пана Андрія.

КОЛЮХ В.В. Добре. Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо позбавлення Кабінету Міністрів України невластивих повноважень (реєстраційний номер 5052), поданий Кабінетом Міністрів України. Відповідно до цього закону пропонується внести низку змін аж до 30 законодавчих актів щодо позбавлення уряду 54 повноважень та покладення цих повноважень на центральні органи виконавчої влади та інші державні органи відповідно до компетенцій.

Щодо предмету відання саме нашого комітету, то мова йде про внесення змін до статті 13 Закону України "Про вищу освіту" та до статті 50 Закону України "Про освіту".

Проте, отримавши всі висновки заінтересованих сторін, слід зазначити, що Міністерство освіти, яке є профільним і також долучалось до розробки цього законопроекту, стверджує, що призначати перелік кваліфікаційних категорій педагогічних звань педагогічних працівників закладів освіти, порядок їх присвоєння визначається на сьогодні центральним органом виконавчої влади, перекласти їх на те, щоб міністерство визначало перелік кваліфікаційних категорій педагогічних звань, воно є недоцільним, оскільки присвоєння кваліфікаційних звань прямо стосується нарахування заробітної плати, а це вже сфера компетенцій Міністерства фінансів, Міністерства соціальної політики.

Тому, звісно, міністерство після розгляду цього законопроекту... На засіданні підкомітету, до речі, представник МОН заявив, що в процесі доопрацювання цього законопроекту до другого читання можна буде просто цю норму виключити зі статті закону. Разом з тим, не посягаючи на повноваження і предмет відання інших комітетів, зокрема мова йде про внесення змін до 30 нормативних актів, які не стосуються предмету відання нашого комітет, підкомітет з питань науки та інновацій розглянув проект закону та, зважаючи, що питання розподілу повноважень між органами виконавчої влади не відноситься до предмету відання Комітету з питань освіти, науки та інновацій, рекомендував прийняття остаточного рішення щодо проекту Закону реєстраційний номер 5052 залишити за профільним Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, надіславши їм наші висновки, які надішли від Національної академії правових наук, Національної академії наук та Міністерства освіти та науки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович. До нас доєднався Андрій Олександрович Вітренко. Вітаємо в комітеті. Все нормально. У мене одне питання. Андрій Олександрович, ми тут якраз розглядаємо поданий Кабінетом Міністрів проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо позбавлення Кабміну невластивих повноважень. У мене є одне питання, і воно дуже важливе. Якщо ми зараз віддаємо... Я розумію, що ми віддамо висновки головному комітету, але представник міністерства минулого разу, як ви зазначили, сказав, що це можна виправити до другого читання. У мене питання: хто буде подавати правки до другого читання, для того щоб ми, так би мовити, не прогавили момент подання правок між першим і другим? Все ж таки нашому профільному міністерству треба допомагати. *(Шум у залі)*.

Давайте тоді зробимо наступним чином. Контроль за виконанням рішення комітету поставимо Валерія Вікторовича. А секретаріат попросимо поставити на контроль проходження самого закону. Як тільки він буде на першому читанні, щоб ми повідомили і спільно з міністерством подали правки від народних депутатів до другого читання. Нема заперечень?

Шановні колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію запропонувати визначитись щодо прийняття проекту Закону реєстраційний номер 5052 головному Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, направити це рішення

відповідно до головного комітету. І контроль за виконанням цього рішення покласти на голову підкомітету Валерія Вікторовича Колюха.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.
_____. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Практично одноголосно.

Переходимо до наступного питання. Пункт четвертий порядку денного: проект Закону про внесення змін до розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення" (реєстраційний номер 5486-1) Доповідачем мав би бути автор законопроекту Вадим Євгенович Івченко, але через його відсутність співдоповідачем буде Колюх Валерій.

У мене є одразу питання перед тим, як ми почнемо, Валерій Вікторович, ви скажете. Я подивився і трішки... у мене є питання: чому ми розглядаємо законопроект альтернативний 5486-1 і не розглядаємо при цьому основний 5486? Я побачив, що на нас він не розписаний, основний. Тут трішки дивно насправді. Може, є сенс розглядати обидва? Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні народні депутати, до вашої уваги пропонується проект Закону про внесення змін до розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення" (реєстраційний номер 5486-1), поданий народним депутатом України Вадимом Івченком.

Зокрема, даним законопроектом, крім того, що пропонується відстрочити набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення" до 1 вересня 22-го року, хочу зазначити, що цей закон вже діє. Тому немає підстав вносити питання розстрочки введення в дію закону. Проте, що стосується предмету відання нашого комітету. Даним законопроектом пропонує автор законодавчої ініціативи створити фонд розвитку сільських територій, кошти з якого спрямовуватимуться на видатки розвитку, зокрема: інфраструктуру, енергозбереження, освіту, медицину та інші сфери. Тобто в даному випадку мова йде про фонд розвитку сільських територій, кошти з якого можна спрямовувати на розвиток освіти та медицини.

Разом з тим, ви, Сергій Віталійович, слушно зауважили, що ми розглядаємо альтернативний законопроект, а законопроект 5486 не був розписаний на наш профільний комітет і розписаний лише на бюджетний комітет. Тому ми підійшли до цього питання комплексно, розглянули і законопроект 5486, і висновки, які надійшли до цього законопроекту, в тому числі висновки Міністерства фінансів України.

Зокрема, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку громад та територій України вважають створення фонду розвитку сільських територій недоцільним.

За оцінкою Мінфіну, реалізація пропозицій проекту 5584 щодо створення фонду призведе навпаки до втрат надходжень загального фонду місцевих бюджетів в обсязі 0,8 мільярда в умовах 2021 року. Вони навіть підрахували.

Якщо реалізувати законопроект 5584, то в умовах 2022 року втрати будуть на рівні 3,2 мільярда гривень.

Тому, зважаючи на висновки Міністерства фінансів України, які є до аналогічних по суті законопроектів, даний законопроект підкомітет пропонує відправити суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Колеги, чи є зауваження і пропозиції до проекту рішення?

Я думаю, що це якась просто помилка в висновках, бо мова йшла зараз про 5584, а ми розглядаємо 5486. Але мені здається, що це просто технічна помилка.

Шановні колеги, якщо немає заперечень і додаткових пропозицій, є пропозиція поставити рішення підкомітету... пропозицію підкомітету на голосування.

Дякую, Валерій Вікторович, за комплексний підхід ваш і за те, що ви розглянули навіть те, що на нас не розписано, але це нам дало можливість отримати всебічну об'єктивну інформацію з цього приводу.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення: відправити законопроект реєстраційний номер 5486-1... повернути його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу проголосувати.

Пане Володимире, бачу підняту руку.

ВОРОНОВ В.А. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Бачу.

Іван Григорович утримується. Одна людина утрималась. Всі інші – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Пункт п'ятий: проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ (реєстраційний номер 5529). Доповідачем є представник уряду, співдоповідачем – Валерій Вікторович Колух.

Андрій Олександрович, будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, шановний Сергій Віталійович. Шановні народні депутати, дозвольте представити вам коротко проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ (№ 5529, від 20 травня 2021 року).

Я розумію, що у вас сьогодні був такий напружений день. Давайте, може, я основні новели цього...? *(Шум у залі)*.

Якщо можна, я дуже коротко, враховуючи ваш рівень навантаження. Проектом акту пропонується надати можливість державним науковим установам, крім державних наукових установ оборонного промислового комплексу, державним університетам, академіям, інститутам власні надходження у вигляді дивідендів або доходу, нарахованих на акції або частки господарських товариств, у статутних капіталах яких є майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які належать державним науковим установам, крім наукових установ оборонно-промислового комплексу, державним університетам, інститутам, зараховувати в наступних пропорціях: 30 відсотків – до спеціального фонду державного бюджету, 70 відсотків – до загального фонду державного бюджету.

Проект акту погоджено без зауважень: Мінфін, Мінрозвитку, Мінекономіки, Мінцифрової трансформації, Державна регуляторна служби, Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки технологій. Погоджений із зауваженнями, які враховані, Міністерством юстиції України.

Новели законопроекту. Державні наукові установи, університети, академії отримують право спільно з інвестором створювати суб'єкти господарювання з метою реалізації наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Тобто надано право вносити до статутного капіталу наукового парку або інших суб'єктів підприємницької

діяльності майнові права інтелектуальної власності для подальшої їх комерціалізації, а прибуток в тій діяльності державні наукові установи, університети, академії, інститути отримувати не можуть, оскільки є неприбутковими, а серед джерел їх власних надходжень, передбачених статтею 13 Бюджетного кодексу, відсутні кошти, що отримуються у вигляді дивідендів, у розпорядження їх частками, акціями в статутних капіталах господарських товариств.

Законопроект спрямований на врегулювання цих неузгодженостей. Він був розглянутий на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом 2 червня 21-го року, та визнані його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Від Міністерства науки і освіти України прошу підтримати даний законопроект. Дякую. Якщо необхідна додаткова інформація, у нас присутній спеціаліст на зв'язку Ігор Таранов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз даємо слово Валерію Вікторовичу, а потім перейдемо до запитань, обговорення. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні народні депутати України, дійсно, законопроектом 5529 про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ пропонується надати державним університетам, академіям, інститутам зараховувати кошти власні кошти, отримані від наукової діяльності, від різних суб'єктів господарювання, які зареєстровані в межах цих інститутів, в пропорції 30 відсотків від доходів спеціального фонду державного бюджету і 70 відсотків від доходів загального фонду державного бюджету. Це дасть можливість покращити матеріальну базу самих університетів, наукових установ і тому подібне. На своєму засіданні підкомітет вирішив підтримати цей законопроект за основу, проте виникло ряд питань стосовно того, чому не сто відсотків цих коштів направляти до наукових установ, університетів. Чому така пропорція?

ВІТРЕНКО А.О. Пане Таранов, я прошу, дайте відповідь на дане питання.

ТАРАНОВ І.М. Доброго дня! Шановні колеги, дякую за можливість представити наш законопроект. Насправді ми розробляли цей законопроект і перший варіант – наші клопотання були саме стовідсотково, Валерій Вікторович, як ви говорите, надати можливість університетам зараховувати такі кошти до спеціального фонду. Однак Міністерство фінансів України не погодилося на таку нашу пропозицію. І з огляду на те, щоб надати можливість нашим закладам вищої освіти отримувати такого роду кошти, ми пропонуємо розпочати хоча би з 30-відсоткової такої можливості, на що виразило згоду Міністерство фінансів України. Просимо підтримати цей законопроект. І за можливості внести правки до другого читання, щоб дану пропорцію збільшити. Будемо вдячні вам за це.

КОЛЮХ В.В. Прекрасно. Я думаю, ми якраз над цим будемо працювати до другого читання. Збільшення пропорцій – це те, що необхідно нашим науковим установам і університетам.

ТАРАНОВ І.М. Дякую, Валерій Вікторович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є насправді... В даному випадку все добре в цьому законі, мені здається, окрім є технічні, можливо, зауваження, тут питання про інше: а чому пропорція саме 30 на 70? Мені здається, що... *(Шум у залі)* Мені здається, що погано торгувалися. Дивіться, я щонайменше дам 50 на 50 правку, принаймні це буде чесно і це дасть стимул, і науковим установам, і університетам працювати. Це чесний розподіл: половина в державний бюджет, але половина залишається принаймні в університет, для того щоб не було.... Просто цими диспропорціями, нерівними пропорціями, давайте так скажемо, ми створюємо потенційне поле для небажання виконувати, власне, в даному випадку отримання дивідендів у повному обсязі, давайте так скажемо. Тому що коли хтось є трішки ущемлений в правах, воно не завжди спрацьовує так, як треба.

Тому я не знаю, колеги, я думаю, що ми всі повинні трішки поговорити з Мінфіном, якщо ми вже робимо таку правильну норму... і зробимо.

Все, в мене тоді більше запитань немає.

Пані Юлія, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Я буквально два слова доповню. Сергій Віталійович, дякую.

Я взагалі хочу подякувати Міністерству освіти за такий законопроект. Насправді, дійсно, у нас є проблема з тим, щоб результати наукової діяльності якимось чином все-таки дійсно йшли... Тобто це безпосередньо робота в наукових установах університетів, і вона дійсно повинна йти в спеціальні фонди і на розвиток самого цього закладу вищої освіти.

І ось питання пропорцій – це питання вже другого порядку. Я думаю, що ми, коли будемо готувати цей законопроект до другого читання, проведемо з вами, колеги, дискусію і вирішимо це питання: чи це буде 50 на 50, а, може, це буде і 100 відсотків, - ми поговоримо про це. Але однозначно, що цей крок потрібно робити, і це дуже позитивний, такий прогресивний крок. І я вважаю, що ми всі просто зобов'язані підтримати цей законопроект і подякувати міністерству за такі законопроекти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут виникла ідея: може, 73 відсотки? Добре.

Шановні колеги, чи є ще доповнення, зауваження? Пане Андрію.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, Сергій Віталійович. Шановні народні депутати, я щиро вдячний вам за таку високу оцінку. І я думаю, що цей законопроект стане першим, скажімо так, камінцем в ту автономію університету, до якої ми дійсно прагнемо. І я думаю, що згодом, коли університети змінять форму, не бюджетні установи, а трошки інша організаційно-правова форма, там буде змога застосувати моделі комерціалізації інтелектуальної власності, як у всьому світі, там буде і професорська частина, і кафедральна частина, і частина університету, тобто там є ще над чим працювати.

Дякую. Зараз наразі так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доєднуюсь до слів подяки Юлії Миколаївни. Дякую міністерству. Це хороший закон, це принаймні перший крок, і я дуже радий, що він йде якраз від міністерства насправді, навіть не від нас, це дуже приємно.

Отже, колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету: законопроект 5529, поданий Кабінетом Міністрів України, рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Хто – за? Прошу голосувати.

Дякую, шановні колеги. Володимир Воронов, бачу, за. Дякую, колеги, одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Пункт шостий: проект Закону про внесення змін до Закону України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання” та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення контролю та моніторингу державної допомоги суб’єктам господарювання (реєстраційний номер 5648).

Доповідачем мала би бути Роксолана Андріївна Підласа, але її немає, тому співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх. Будь ласка. Валерій Вікторович.

КОЛЮХ В.В. Автора законодавчої ініціативи немає, на жаль, Роксолани Підласої, але я коротко розповім, про що цей законопроект. Про державну допомогу суб’єктам господарювання (5648), поданий народними депутатами України Роксоланою Підласою та іншими.

Мова йде про те, що суб'єкти законодавчої ініціативи пропонують запровадити спеціальну державну допомогу суб'єктам господарювання у вигляді, я вам коротко назву, яка форма державної допомоги, в яких формах вона може реалізовуватись. Це субсидії, гранти, податкові пільги, відшкодування збитків, гарантії, кредити, займи на пільгових умовах, зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед державним бюджетом або фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, надання прямо чи опосередковано суб'єктам господарювання товарів за цінами нижче ринкових і таке інше. Мова йде про різні форми державної підтримки суб'єктів господарювання. Уповноважений орган, який буде здійснювати розподіл цієї державної підтримки і контроль за розподілом, – це Антимонопольний комітет України.

Стосовно предмету відання нашого комітету, то автори законодавчої ініціативи пропонують внести зміни до Закону "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків", "Про наукові парки", "Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки". Тобто всі ці суб'єкти господарювання, які діють і можуть діяти в межах цих законів, вони можуть розраховувати відповідно до цього закону на державну підтримку.

Незважаючи на те, що ми отримали ряд висновків з зауваженнями стосовно цього законопроекту, проте вони містять зауваження термінологічного характеру. Тобто мова йде про те, щоби більш детальніше виписати поняття і тому подібне. Вони суттєво не впливають на тіло самого закону, тому ці всі термінологічні категорії можна виправити в процесі підготовки законопроекту до другого читання.

Підкомітет, розглянувши цей законопроект (реєстраційний 5648), пропонує головному Комітету з питань економічної політики підтримати законопроект та надіслати до головного комітету висновки Національної академії наук України, Національної академії правових наук та Інституту законодавства. За результатами розгляду в першому читанні рекомендує прийняти законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович. Пані Наталія, будь ласка.

ППА Н.Р. Тут Національна академія правових наук висловлює, що зміст не відповідає визначенню в Угоді про асоціацію і "економічна діяльність" терміну, і пропонує на доопрацювання. Ми дивилися детально, чи справді там вдасться до другого читання внести відповідні зміни?

КОЛЮХ В.В. Пані Наталія, я дивився, з тими висновками ознайомлювався, які надали, і сам текст закону аналізував. Питання в тому, що тут в основному закон передбачає, які форми державної підтримки передбачено. Я вам їх назвав, одні з форм. І, дійсно, мова йде про те, що ці суб'єкти господарювання, які створені в наукових парках, в інститутах, в індустріальних парках, до речі, також, хоча це не зовсім предмет відання нашого комітету, вони реально зможуть отримувати пільги такі.

Для того, щоб уникнути корупційних ризиків, для того, щоб уникнути конкурентного середовища, покладено на уповноважений орган – Антимонопольний комітет, який буде і розподіляти, і контролювати їх використання, цих пільг. До речі, там навіть і фінансова допомога передбачена у розмірі, еквіваленті до євро.

Тому ті зауваження, які є, можна виправити їх шляхом уточнення до другого читання. Я не бачу, скажімо так, таких серйозних зауважень, які б не давали можливості дати зелене світло для цього законопроекту.

ППА Н.Р. Дякую, ви мене переконали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Чи є ще в когось зауваження, доповнення?

Якщо ні, то пропоную наступне. Через те, що ми підтримуємо це рішення в нашій частині, я тоді, вибачте, скористаюсь своїм правом не дати можливість виступити Міністерству економіки і Міністерству соціальної політики, які записані в нас як ті, які дотичні до цього питання.

У мене є пропозиція наступна, знову-таки піти таким шляхом. Перше: рекомендувати Верховній Раді, головному комітету прийняти законопроект 5648 за основу. Друге: направити це рішення та висновки Національній академії наук, правових наук, Інституту законодавства, Міністерству освіти і науки, до Комітету з питань економічного розвитку. Контроль за цим рішенням покласти на голову підкомітету Валерія Колюха. Доручити секретаріату відслідковувати цей законопроект для того, щоб, коли він буде проголосований в першому читанні, ми могли подати правки, де враховані зауваження наших стейкхолдерів, до другого читання. Немає заперечень? Шановні колеги, прошу голосувати. Хто – за? Бачу, Володимир – за.

ВОРОНОВ В.А. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Пункт сьомий: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо забезпечення захисту мовних прав національних меншин (реєстраційний номер 6015). Доповідачем мав би бути Шуфрич Нестор Іванович. Але, на превеликий жаль, його з нами немає. Тому співдоповідачем є Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Дякую, Сергій Віталійович.

Наш комітет є головним в опрацюванні цього законопроекту. Законопроектом пропонується внести зміни до статті 7 Закону України "Про освіту", який передбачає незастосування деяких положень, зазначених у статті, які стосуються навчання в закладах освіти в межах тих територій, на яких поширена регіональна мова або мова меншин та за рішенням відповідної місцевої ради застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональної мови або мов меншин.

Я відразу перейду, оскільки ми ретельно розглянули цей законопроект в понеділок на підкомітеті, до висновків відповідних міністерств.

Власне кажучи, жодне з міністерств, які є стейкхолдерами цього законопроекту, а це Міністерство культури і інформаційної політики; Міністерство освіти і науки, наше профільне; Міністерство закордонних справ; Національна академія правових наук; ГНЕУ (це вже не міністерство, звичайно), вони всі не підтримують даний законопроект, вбачаючи там, ну, знаходячи, кожен по своїй кафедрі шалену кількість нюансів, поправок та таких речей, які протирічать законодавству.

Наш підкомітет розглянув це в понеділок і рекомендував законопроект номер 6015 за результатами розгляду у першому читанні відхилити. Все. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович. Колеги, є сенс обговорювати цей законопроект? Ми не настільки глибоко занурювалися, мені здається...

ГРИШИНА Ю.М. Ми дуже на підкомітеті... У нас були дебати, ми всіх вислухали. У нас і Уповноважений з української мови виступав, Кремінь виступав, запитував, чи є Лукашев. Лукашева не було. Він дуже був занепокоєний цим.

ЛУКАШЕВ О.А. Дивіться, у мене ж, ви знаєте, боротьба між українським патріотом і батьком дітей, які навчаються в школі, де на сьогодні вже 80 відсотків навчального плану виконується українською мовою. Але ж об'єктивна ситуація, коли мовне середовище майже стовідсотково, якщо... людське спілкування, воно майже стовідсотково російськомовне, або рідна мова настільки культивується в тому регіоні, що, щоб почути українську, треба зайти в якусь державну установу, або в орган місцевого самоврядування, або там в суд, наприклад. Це об'єктивний чинник. Тому те, що ось цей законопроект, ініційований колегами з нашої фракції, він має під собою певне підґрунтя. І не лише це Європейська хартія регіональний мов. Ну, є об'єктивні підстави. І, до речі, наше нещодавнє мандрування до Швейцарії, воно підтвердило те, що існує досвід на нашому континенті цивілізованого вирішення цього питання, коли чиновник з міністерства дає свою візитівку, чотирма мовами написано: Швейцарська Конфедерація, потім пробіл і англійською мовою це написано. І нікого це не дратує.

На сьогодні ми усвідомлюємо те, що українська мова є потужним чинником формування національної свідомості і національної самоідентифікації. Ми все це розуміємо, але необхідно виходити... я російськомовна людина, ви це знаєте. І ніякі білборди, ніякі там очільники церков будь-яких не можуть мене змусити молитись рідною мовою, не російською. Я не можу це робити, друзі, рівно як і бачити сни на іншій мові. Да, рівень французької не дозволяє мені бачити сни. Тому, якщо ми будемо виходити з принципу поваги до громадян України, в яких рідна мова не українська, то, звісно, ми будемо йти іншим шляхом. Поки що я не хочу це перетворювати, ці промови, і вкратити час. Я розумію, яке буде голосування. Але моя позиція така, що у нас є ЗНО, навчаєтесь, не навчаєтесь, яким чином навчаєтесь, не ходіть взагалі до школи, але продовжити далі навчання в українських вишах можливо лише за умови,

якщо ти склав успішно ЗНО з української мови. Оце, я вважаю, цивілізований підхід. І ніхто не може в цій країні впливати на результати зовнішнього незалежного оцінювання. Ми забороняємо навчатись рідною мовою. Ну, я не можу це вітати. Тому це моя власна позиція, позиція авторів законопроекту, а позиція комітету для мене зрозуміла. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Анатолійович.

Я зауважу з цього приводу, щоб надалі, скажімо так, поставити запобіжник в продовженні цієї дискусії. Пам'ятаєте, коли ми півтора роки тому з вами приймали Закон "Про повну загальну середню освіту", де, власне, і було прописано збільшення частини викладання матеріалу в школах з роками української мови?

Я нагадаю, чому це було зроблено зокрема. Тому що, проаналізувавши результати зовнішнього незалежного оцінювання, яке, беззаперечно, є одним з найоб'єктивніших, скажімо так, оціночних інструментів, які є в середній школі, або наприкінці середньої школи, ми проаналізували, і ми, і міністерство, аналогічні дані, що діти, які навчалися в школі іншою мовою, відмінною від української, складали ЗНО на 30-40 відсотків гірше за тих, хто навчався українською мовою. І тоді ми... *(Шум у залі)*. Ні, взагалі. Я закінчу. Це був тоді аргумент, коли ми вели перемовини під час підготовки до другого читання з нашими колегами з Румунії і Угорщини. І саме тоді ми запитали, поставили просте запитання. Через те, що вони здають гірше зовнішнє незалежне оцінювання, вони отримують менше шансів потрапити на бюджет, тому що вони в рейтингу значно нижчі. І тому виникло просте питання: це громадяни України? Кажуть, да це ваші громадяни, це громадяни України, але навчалися в школі вони іншою мовою. І тоді у нас було запитання: а ви хочете, надати їм право навчатися... ми готові за бюджетні кошти, через те що це громадяни України, давати їм можливість навчатися в університетах, але на умовах рівної конкуренції.

І вони тоді зрозуміли. Було просте питання: ви хочете їх до себе забирати в країну, чи хочете, щоб вони продовжували навчатися тут і за бюджетний кошт? Вони сказали: ні, хочемо в університетах України за бюджетний кошт. Тому, будь ласка, прийміть це до уваги і перестаньте ставити нам палки в колеса. І тоді ми домовились про те, що буде поступово збільшуватись частина української мови з роками, що дасть їм можливість складати їм зовнішнє незалежне оцінювання і, власне, отримати більше шансів зайняти гідне місце в економіці країни.

Шановні колеги... Я просто, вибачте, нагадав ...

КОЛЕБОШИН С.В. Я тоді на завершення. Я б хотів нагадати, що головною метою школи є не ЗНО, його результати і вступ до вишу, а виховання здорової, сучасної, освіченої людини, громадянина України. Це найголовніше. А ЗНО – це прохідна від цього. Тому для мене відповідь на те, як голосувати за цей законопроект, є зрозумілою. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Враховуючи вищевикладене, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію підкомітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 6015 за результатами розгляду в першому читанні відхилити.

Хто – за? Прошу проголосувати. Бачу, бачу. Хто – утримався? Хто – проти? Один – проти. Інші – за. Рішення прийнято. Шановні колеги, дякую.

Переходимо до наступного питання. Наступне питання порядку денного – пункт восьмий: проект Постанови про забезпечення виконання Закону України "Про освіту" щодо підвищення посадових окладів для педагогічних працівників (реєстраційний номер 6033). Доповідачем мала би бути Юлія Володимирівна Тимошенко, але, на жаль, її немає. Співдоповідачем є Сергій Валерійович Колебошин.

Будь ласка, Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, колеги. Цей законопроект ми теж розглянули на підкомітеті в цей понеділок. Наш комітет головний в опрацюванні проекту цієї постанови. Проектом постанови передбачено доручити Кабінету Міністрів України невідкладно прийняти рішення про виконання Закону України "Про освіту" щодо підвищення посадового окладу педпрацівника найнижчої кваліфікаційної категорії до чотирьох прожиткових мінімумів, надати Верховній Раді України інформацію про виконання даної постанови.

Проект постанови не потребує додаткових видатків у 2021 році.

Ми отримали відповідні висновки Мінфіну і Міносвіти. Міністерство освіти зазначає, що відповідно до підпункту 1 пункту 6 розділу XII "Прикінцевих і перехідних положень" Закону України "Про освіту" Кабміну передбачено забезпечити до 2023 року поетапну реалізацію положення частини другої статті 61 цього закону, передбачивши при цьому щорічне збільшення посадового окладу педпрацівника до

чотирьох прожиткових мінімумів для працездатних осіб пропорційно розміру збільшення доходів держбюджету. Відтак на виконання положень зазначеного пункту 6, ну, про оплату і так далі, і так далі, і на відповідну постанову Кабміну, яку ми пам'ятаємо всі, збільшення заробітної плати педагогічних працівників залежить виключно від можливості дохідної частини державного і місцевих бюджетів країни.

Мінфін за орієнтовними розрахунками зазначає, що це потребує додаткових видатків державного і місцевих бюджетів у 2022 році в обсязі понад 93,7 мільярдів гривень. Ну і відповідно, розглянувши все це і подискутувавши на підкомітеті з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях, підкомітет рекомендує законопроект 6033 нашому комітету прийняти рішення щодо повернення на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорювати проект постанови?

Пані Наталя, будь ласка.

ППА Н.Р. Я коротко. Розумію, що у нас є такий закон і що виконати його складно, але буду підтримувати постанову, бо вважаю, що нам або закон змінювати, або схилити Мінфін його виконувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є ще бажаючі виступити? Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)* ...дискусія про підтримку сільського вчителя хоча би за комунальні послуги, за все, і це ціна питання була 1,4 мільярда. А коли ми перейшли в питання те, що запропонував заступник міністра соціальної політики, ви пам'ятаєте: давайте тоді підвищувати заробітну плату. Я тоді говорив, що ціна питання – 72. Зараз порахували, що навіть більше, навіть 90 мільярдів. Друзі, я, звичайно, із солідарності з своїми однопартійцями голосую за цю постанову, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую щиро, Іван Григорович.

Якщо немає більше пропозицій і зауважень, ставлю на голосування пропозицію рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови про забезпечення виконання Закону України “Про освіту” щодо підвищення посадових окладів для педагогічних працівників (реєстраційний номер 6033) за результатами розгляду в першому читанні

повернути на доопрацювання суб'єктам законодавчої ініціативи.

Хто – за? Прошу голосувати. Бачу, Володимир Воронов – за.

ВОРОНОВ В.А. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Іван Григорович, Наталія Романівна і Ростислав Павленко. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Пункт дев'ятий: проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою (реєстраційний номер 6282). Доповідачем є основним представник уряду. Андрій Олександрович, ви або Сергій Іванович Шаршов. У мене тут записано – Міністерство розвитку громад. Ви? Мінрозвитку, да. З нами на зв'язку має бути Сергій Іванович Шаршов з Міністерства розвитку громад та території. Є?

_____. Доброго дня, шановні народні депутати! З вашого дозволу, виступить керівник експертної групи розвитку місцевого самоврядування Директорату з питань розвитку місцевого самоврядування. Тому що одночасно виходить інший комітет, і там питання накладлося. Якраз Сергій Іванович доповідає на іншому комітеті - соціальної політики. Якщо дозволите, доповім я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте так, ми дозволимо, звісно, але в нас є така, знаєте, традиція, яка вже дев'яте скликання, що на комітеті доповідають міністри, щонайменше заступники міністрів. І я просив би з повагою ставитися до Верховної Ради і народних депутатів. Звісно, ми зараз дозволимо, а давайте на майбутнє ми просто домовимося, що будемо один до одного ставитися з повагою. Бо до вас на наради ходжу я або народні депутати. Добре?

_____. Просимо вибачення. Так, звісно. Чотири комітети одночасно, всі заступники, на жаль, і генеральний директор...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас їх більше. Нічого страшного, але давайте все ж таки...
Переходимо до питання.

_____. Так-так, погоджуюся.

Метою проекту закону є розмежування повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, районних, обласних рад, органів виконавчої влади за принципом субсидіарності у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою. І фактично в 2020 році урядом і парламентом було змінено адміністративно-територіальний устрій базового та субрегіонального рівня, внесено зміни до Бюджетного кодексу, яким фактично змінено розподіл видатків та дохідної частини бюджетів районних рад та бюджетів територіальних громад. І фактично відповідно до змін до адміністративно-територіального устрою та бюджетного законодавства ми приводимо у відповідність галузеве законодавство в частині повноважень сільських, селищних, міських рад.

Даним проектом закону вносяться зміни до 28 законів України та кодексів України, зокрема до Закону "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Про позашкільну освіту", в частині виключення норм, які стосуються повноважень сільських рад... сільських, селищних, міських рад, об'єднаних територіальних громад, міст обласного значення, міст районного значення. Фактично всі новоутворені громади мають мати однакові повноваження. І тому відповідно до тих повноважень, які мали міста обласного значення та ради об'єднаних територіальних громад, наділяються повноваженнями усі сільські, селищні, міські ради базового рівня. Також відповідно до бюджетного законодавства розмежовуються повноваження районних рад, які передаються на базовий рівень місцевого самоврядування.

Також окремими змінами усунуто дублювання повноважень органів місцевого самоврядування базового та районного рівнів.

Просимо комітет підтримати в першому читанні проект закону.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую за позицію.

І від комітету співдоповідачем є Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету з питань вищої освіти. Будь ласка, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Валерійовичу. Колеги, представниця уряду вже доповіла нам коротко про основний зміст цього проекту. І я скажу, що наш комітет тут не є головним, головним щодо розгляду цього законопроекту у нас визначено Комітет Верховної Ради з питань організації державної влади і місцевого самоврядування. Ми на засіданні підкомітету з питань вищої освіти детально

розглянули цей законопроект, розглянули і взяли до уваги експертні висновки, що надійшли до комітету. Щодо експертних висновків коротко скажу, що Міністерство освіти і науки повідомило про відсутність зауважень до законопроекту.

Національна академія правових наук України зазначила, що законопроект потребує подальшого доопрацювання в частині приведення його норм у відповідність до Конституції України та взаємоузгодження їх змісту, а також додержання вимог юридичної техніки та правил оформлення проектів законів.

Інститут законодавства Верховної Ради надав пропозиції та зауваження в достатньо великій кількості, які ми детально продискутували на засіданні підкомітету. ЦК профспілки працівників освіти і науки України теж надало достатньо велику кількість своїх пропозицій. І так само у нас є велика кількість пропозицій від Української асоціації районних та обласних рад. Пропрацювавши всі ці зауваження і пропозиції на засіданні підкомітету, ми прийшли до висновку рекомендувати комітету прийняти законопроект 6282 за основу. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Юлія Миколаївна.

Шановні колеги, чи є бажання виступити? Якщо немає, то пропоную перейти до голосування. І відповідно рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою (реєстраційний номер 6282), поданий Кабміном, за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу і направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Хто – за? Так, Володимир Воронов. Володя? Не бачимо. Ростиславе? Теж не бачимо. У нас кворум, слава Богу, є. Тоді одноголосно прийнято рішення.

Воронов В.А. Я – за, підтримую.

КОЛЕБОШИН С.В. Воронов – за. Іван Григорович – за. Дякую, Володя.

Переходимо до розгляду десятого питання порядку денного. Десяте питання у нас є: про затвердження внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо оприлюднення щорічного

звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти (реєстраційний номер 5685-д, друге читання) додаткових пропозицій і поправок нардепів України – членів комітету. Доповідач по цьому питанню – голова підкомітету з питань вищої освіти Юлія Миколаївна Гришина. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Валерійовичу.

Колеги, нагадую вам, що ми в першому читанні прийняли законопроект щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти.

Пропрацювавши з робочою групою, підготувавши цей законопроект до другого читання, у нас виникла пропозиція внести в цю таблицю комітетську правку, і ось це зараз ми розглядаємо з вами окремим питанням. Пропонується, на засіданні комітету ми сформуваємо три пропозиції правок, які пропонується внести від народних депутатів комітету. Отже, давайте я зачитаю просто загальну норму, щоб було зрозуміло.

Перше, що пропонується. Абзац другий частини п'ятої статті 34 викласти в такій редакції: "Щорічний звіт керівника закладу вищої освіти повинен містити інформацію про рівень досягнення цільових показників діяльності закладу вищої освіти, визначених контрактом, станом на 31 грудня року, за який складено звіт". І тут додається правка від комітету: "...що підлягає внесенню в Єдину державну електронну базу з питань освіти та оприлюднюється в реєстрі суб'єктів освітньої діяльності Єдиної державної електронної бази з питань освіти та на офіційному вебсайті закладу вищої освіти". Це перша.

Друга правка і третя стосуються "Прикінцевих положень". Друга правка: слово "місяць" замінити словами "три місяці" за проханням МОНу. Вони дійсно за місяць не встигнуть цього зробити. І те саме в іншому абзаці "Прикінцевих положень": слова "у місячний строк" замінити словами "протягом трьох місяців".

Такі три правки ми сформулювали як пропозицію для прийняття на комітеті як три правки від комітету. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Я просто за те, щоб підтримати ці правки. Ми якраз проговорювали, це якраз Наталії Піпи, якщо не помиляюсь, була пропозиція, коли ми проговорювали і приймали це в першому читанні. Ми якраз ідею цієї правки те, що

треба в ЄДЕБО, міністерство нас підтримало в цьому. Я думаю що від цього, від прозорості, бо це по суті про прозорість, виграють всі. Більше того, на підкомітеті ми ще докрутили далі формулювання, і оці от правки комітетські, бо там докручені формулювання, як краще її визначити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Хтось ще хоче висловитись з цього приводу?

_____. Будемо наступний розглядати законопроект, він якраз про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо більше немає пропозицій і інформації, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету: інформацію голови підкомітету пані Юлії Миколаївни Гришиної взяти до відома; відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України про комітети Верховної Ради внести пропозиції народних депутатів України - членів комітету, які ми щойно обговорили, до порівняльної таблиці.

Хто – за? Прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято. Переходимо до наступного.

Наступне питання порядку денного – пункт одинадцятий: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти (реєстраційний номер 5685-д).

Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу. Колеги, я доповідаю вам, що взагалі під час підготовки цього законопроекту до другого читання до комітету надійшло 24 пропозиції та поправки. З них 21 поправка від семи народних депутатів України та 3 поправки від народних депутатів України – членів Комітету з питань освіти. З них комітетом враховано всього 15 поправок, зокрема: враховано 6, враховано редакційно 7, враховано частково 2 і відхилено 9 правок. Тому я хочу подякувати всім депутатам, які працювали над законопроектом у підготовці до другого читання, за якісні правки, які ми врахували в їх переважній більшості.

Що коротко ми... Я не знаю, чи потрібно виводити табличку на екран, ми пропрацювали її на засіданні підкомітету по всіх правках. Я просто хочу сказати, що в підсумку це невеликий достатньо законопроект, там дві норми. До чого ми прийшли:

ми уточнюємо назву законопроекту шляхом зміни першої частини на другу і доповнюємо нормою про те, що щорічний звіт керівника закладу вищої освіти підлягає внесенню в Єдину державну електронну базу з питань освіти та оприлюднюється в реєстрі суб'єктів освітньої діяльності. І ми з вами виправляємо строк, коли закон набирає чинності: не через місяць, а через три місяці. Це всі зміни концептуальні, які внесені при підготовці законопроекту до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Колеги, немає заперечень?

Наталія Романівна.

ППА Н.Р. Заперечень нема, є підтримка. Я дякую, що ми доопрацювали. Думаю, законопроект у загальному став чіткіший і корисний нам усім. Я сподіваюсь, що це справді приблизить нас до якості кращої наших університетів і відповідних звітувань про критерії. І дуже сподіваюсь, що буде працювати, буде добре зроблена оця Єдина державна електронна база.

А зараз прохання, думаю, що нас чують ректори, і тут є згадка, що на офіційному вебсайті закладу вищої освіти ставити так ці звіти, щоб їх було легко знайти і не треба було писати потім якісь додаткові звернення, запити і завалювати вас паперовою роботою, підказки, де воно є і як його знайти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, я ще один момент забула. Це по Регламенту потрібно сказати, що до нас надійшли ще пропозиції від Комітету з питань цифрової трансформації. Вони теж пропонували зробити те, що ми вже зробили: додати норму про розміщення, оприлюднення в засобах Єдиної державної електронної бази. Але у зв'язку з тим, що їх пропозиції надійшли на день пізніше, ми не можемо їх включити, але ми їх включили шляхом своєї інтелектуальної праці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже радий, що у нас хоч різні комітети, але вважаємо ми однакові речі правильними. Шановні колеги, у мене є одне лише запитання. У нас чомусь, як завжди, написано, що доповідачем є голова комітету, а у мене питання: може, хтось хоче бути доповідачем на друге читання? *(Загальна дискусія)*. Юлія Миколаївна, що скажете з цього приводу? Я-то можу, звісно, але ж ви розумієте...

ППА Н.Р. Я насправді думаю, що в залі буде консенсус і ми прийнемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я впевнений, в цьому немає питань. Просто, щоб не хтось один доповідав постійно. Немає заперечень?

ГРИШИНА Ю.М. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді поставимо: доповідачем при розгляді на друге читання буде Наталія Романівна Піпа, якщо не заперечуєте.

ППА Н.Р. Дякую вам.

ГРИШИНА Ю.М. Наталія Романівна, давайте підтримаємо законопроект про іноземну мову для іноземців. Внимание, внимание! Наталія, давайте підтримаємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас, до речі, давно не доповідав перший заступник голови комітету.

ГРИШИНА Ю.М. А ми його відправимо на іноземну мову, для іноземців – і завалимо там в залі прямо.

_____. Вибачте, якщо буде доповідати Лукашев, я буду ставити свої правки на врахування, щоб ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, шановні колеги, я радий, що у нас все ж таки гарний настрій, незважаючи на те, що у нас напружені пленарні дні.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію: рекомендувати Верховній Раді проект Закону 5685-д за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому. Доповідачем на пленарному засіданні визначити Наталію Романівну Піпу.

Хто – за? Прошу проголосувати. Дякую, колеги. Володимир Воронов.

ВОРОНОВ В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, за. Дякую, колеги, одноголосно.

Наступне питання порядку денного – пункт дванадцятий: проект Закону про учасників Революції Гідності та сім'ї Героїв Небесної Сотні (реєстраційний номер 4363). На жаль, Анатолія Дмитровича Остапенка з нами немає на зв'язку. Співдоповідачем є Колебошин Сергій Валерійович. Будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Колеги, головним з підготовки цього законопроекту визначено Комітет з питань соціалітики та захисту прав ветеранів. Законопроект, як зазначено в пояснювальній записці, підготовлено з метою вшанування, відзначення внеску у відстоюванні демократії, забезпечення державної підтримки постраждалих учасників Революції Гідності та їх членів сімей, їх здоров'я, соціальної адаптації, здобуття освіти, підвищення кваліфікації і так далі.

Я торкнувся того, що стосується сфери відання нашого комітету. Йдеться про компенсацію вартості навчання в державних та приватних вищих навчальних закладах за відповідним рівнем професійної, професійно-технічної, фахової передвищої або вищої освіти, право на профорієнтацію, часткову оплату послуг з перекваліфікації або підвищення кваліфікації, компенсацію за надання соціальних послуг тощо.

До законопроекту додано фінансово-економічне обґрунтування на 24 сторінках, втім воно сконцентровано виключно на вирахуванні необхідних витрат. Де знайти під ці витрати нові джерела доходів у відповідних обсягах, не зазначається.

Висновків ГНЕУ щодо законопроекту немає, хоча від реєстрації законопроекту минуло вже більше року.

Мінсоцполітики дали сім сторінок зауважень і рекомендує направити законопроект на доопрацювання.

Мінфін не підтримує законопроект, зазначаючи, що його реалізація матиме значний вплив на видаткову частину держбюджету, йдеться про понад 86 мільярдів гривень додаткових коштів. Крім того, Мінфін зазначає, що законопроект не відповідає низці положень Бюджетного кодексу України.

Подібною є позиція і Комітету Верховної Ради з питань бюджету.

Серйозні зауваження є у Міністерства освіти і науки України, яке зазначає, що саму ініціативу підтримує, а от редакцію практично усіх норм законопроекту, що стосуються предмету відання нашого комітету, пропонує власну. Тобто фактично йдеться про написання наново норм законопроекту, які стосуються питань освіти. Бо щось змінювати, там коригувати, ну, нема що. Краще брати і писати наново.

Міністерство оборони України також зазначає наявність грубих помилок в тексті законопроекту.

Відповідно хочу зауважити, що, розглядаючи на засіданні підкомітету в понеділок цей законопроект, всі одноголосно вважають, що мета законопроекту

абсолютно благородно заслуговує на нашу спільну підтримку. Але всі зазначають, всі члени підкомітету погодилися, що авторська редакція законопроекту потребує суттєвого доопрацювання. Відповідно підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях розглянув в понеділок 13 грудня цей законопроект і рекомендував рекомендувати законопроект номер 4363 повернути на доопрацювання. Відповідне рішення виноситься на ваш розгляд. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Колеги, є необхідність обговорення? Якщо ні, то ставлю пропозицію підкомітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 4363 за результатами розгляду в першому читанні повернути на доопрацювання, направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Хто – за? Прошу проголосувати.

Дякую, колеги. Бачу, Володимир Воронов теж за.

ВОРОНОВ В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одноголосно. Рішення прийнято.

Наступний пункт порядку денного: проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України "Про оплату праці" щодо підвищення розміру оплати праці працівникам бюджетних установ освіти, науки, охорони здоров'я, культури та деяких інших бюджетних установ (реєстраційний номер 3035а). Доповідачем мала б бути Юлія Володимирівна Тимошенко, але, на превеликий жаль, її з нами немає. Тому співдоповідає Сергій Валерійович. Будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Йдеться про проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України "Про оплату праці". І тут йдеться не тільки про педагогічних працівників, а й працівників взагалі бюджетних установ, тобто науки, охорони здоров'я, культури. Головним є Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Законопроект... Пропонується з метою підвищення рівня посадових окладів працівників бюджетної сфери та відновленої для них прозорості системи оплати праці. Наведено розрахунки, співвідношення темпів зростання заробітної плати в середньому по економіці України і у відповідних сферах, те, що я тільки що казав, з яких свідчить,

що темпи зростання заробітних плат у сфері наукових досліджень випереджають середні по економіці України, хоча темпи зростання заробітних плат у сфері освіти і охорони здоров'я відстають.

У тексті законопроекту пропонується відв'язати визначення розмірів посадових окладів, а саме: розмір посадового окладу тарифної ставки працівника першого тарифного розряду від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб на початок року і прив'язати його до розміру мінімальної заробітної плати.

На жаль, ані головний комітет, ані ГНЕУ, ані профільне Мінсоцполітики своїх висновків щодо законопроекту досі не надали, хоча від реєстрації законопроекту минуло вже більше року.

Мінекономіки законопроект не підтримує і зауважує, що урядом вживаються максимальні заходи з підвищення заробітних плат бюджетникам з урахуванням реального стану економіки і об'єктивних обмежень тієї частки ВВП, яку розумно можливо акумулювати у державний і місцеві бюджети.

МОН законопроект не підтримує і зазначає, що у разі прийняття законопроекту виникне суперечність з положеннями діючої частити шостої статті 6 Закону "Про освіту". А також відсутні джерела фінансування реалізації даного законопроекту.

Відповідно з тих самих міркувань законопроект не підтримує Міністерство фінансів, зазначаючи, що прийняття законопроекту потребуватиме додаткових бюджетних витрат у 350 мільярдів гривень. При цьому законопроект не пропонує джерела, звідки брати такі кошти.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях нашого комітету розглянув цей законопроект на своєму засіданні в понеділок 13 грудня і рекомендує рекомендувати законопроект номер 3035а повернути на доопрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Чи є необхідність обговорювати законопроект? Бачу, що ні.

Шановні колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію підкомітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 3035а за результатами розгляду в першому читанні повернути на доопрацювання суб'єктам законодавчої ініціативи. Рішення комітету направити Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Хто – за? Прошу проголосувати. Бачу, Володимир Воронов, бачу. Хто – утримався? Дякую, Іван Григорович. Іван Григорович утримався, а всі інші – за. Шановні колеги, рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного пункту порядку денного – пункт чотирнадцятий: проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності (реєстраційний номер 5108). Доповідачем є представник уряду, а в даному випадку – Голова Державної служби статистики України Вернер Ігор Євгенійович. Ігор Євгенійович, доброго дня. Ви з нами на зв'язку?

ВЕРНЕР І.Є. Доброго дня. Так, шановний Сергій Віталійович. Дуже дякую за надане слово. Шановний Сергій Віталійович, шановні народні депутати та присутні, вашій увазі представляється законопроект 5108, який розроблений на виконання пункту 4 довгострокових пріоритетів Програми діяльності уряду, затверджений Постановою Кабінету Міністрів від 12.06.2020 року №471 та на виконання Указу Президента України від 29 липня 2019 року №558/2019 "Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг" в частині врахування положень щодо можливості використання інформаційних електронних ресурсів для здійснення перепису населення".

Якщо стисло, для того щоб зекономити ваш час, ключові новели цього закону – це надання законодавчих підстав для проведення перепису на підставі реєстрів. Тому що станом на сьогодні Законом "Про Всеукраїнський перепис населення" визначено лише два методи проведення Всеукраїнського перепису населення: перший із них – це методом обходу; другий – методом надання усних письмових відповідей.

І саме цей закон вводить новий спосіб проведення перепису за допомогою відомостей, які містяться в національних електронних інформаційних ресурсах. Так само з'являється перепис через... *(Не чути)* за допомогою мережі Інтернет.

І я прошу підтримати цей законопроект. Дякую. Готовий відповісти на питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Євгенійович.

Сергій Валерійович Колебошин, співдоповідач, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергію Віталійовичу. Головним з підготовки даного законопроекту визначено Комітет з питань економічного розвитку. Попередній доповідач пояснив мету цього законопроекту та нюанси, які пов'язані з текстом

законопроекту. Йдеться про Всеукраїнський перепис населення в першу чергу.

Що стосується сфери відання нашого комітету, законопроект містить зміни до статті 64 Закону України "Про освіту", якими пропонується упорядкувати розподіл повноважень між Міністерством освіти і науки і Державною службою статистики з питань збору офіційної державної статінформації, адміністративної інформації про систему освіти та ринок праці. На жаль, висновку Головного науково-експертного управління немає в нас. Міністерство освіти і науки обмежилось термінологічними зауваженнями. Йдеться про те, що вказані в законопроекті школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, школи-інтернати для дітей, які потребують соцдопомоги, мають бути перетворені до кінця чинного 21-го року на дитячі будинки. Тобто треба змінити термінологію.

Національна академія наук України, Інститут демографії та соцдосліджень імені Птухи в цілому підтримують законопроект, висловлюючи низку фахових пропозицій.

Законопроект, як ми розуміємо, має особливе загальнодержавне значення. Враховуючи наближення терміну проведення Всеукраїнського перепису населення – 23-й рік, який не проводився з 2001 року. Звичайно, що законопроект може бути вдосконалений під час підготовки до розгляду Верховною Радою, якщо буде прийнятий в першому читанні, під час внесення пропозицій нардепами поправок до другого читання. Наш підкомітет ретельно розглянув цей законопроект на своєму засіданні в понеділок 13 грудня (наш – я маю на увазі підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях) і рекомендував комітету визначитись із таким рішенням: щодо рекомендації Верховній Раді України законопроект 5108 прийняти за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Колеги, чи є необхідність обговорення?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є пропозиція, якщо ви не заперечуєте, щоб ми пішли таким самим шляхом, як ми вже це сьогодні декілька разів робили.

По-перше, є пропозиція наступна. Перше: рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект 5108 за основу за результатами розгляду в першому читанні. Але, звісно направити цей висновок Комітету з питань економічного розвитку.

Покласти контроль за виконанням цього рішення на Сергія Валерійовича Колебошина і доручити секретаріату відслідковувати проходження через Верховну Раду законопроекту 5108. І як тільки він пройде перше читання, для того щоб ми могли спільно з Міністерством освіти опрацювати і подати народними депутатами – членами комітету відповідні правки до другого читання для врегулювання деяких термінологічних розбіжностей потенційних, тому що, якщо ми справді перетворимо, як цього вимагає закон, до кінця року будуть перетворені деякі заклади в інші типи, то це просто не буде підпадати під сферу діяльності цього закону. Тому для того, щоб допомогти...*(Не чути)* цей закон краще, ми тоді подамо з пропозицією до другого читання. Ігор Євгенович, немає заперечень?

ВЕРНЕР І.Є. Я хочу вам щиро подякувати, шановний Сергій Віталійович і шановні народні депутати. Щиро дякую!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще не проголосували, ще трішки зарано, але сподіваюся, що все буде добре і ми це зробимо. Отже, шановні колеги, ставлю пропозицію на голосування: рекомендувати Верховній Раді проект Закону реєстраційний номер 5108 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу; направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку. Доручити секретаріату відслідковувати його проходження для того, щоб ми могли подати між першим і другим читанням відповідні правки. І покласти контроль за виконанням цього рішення на заступника голови комітету Сергія Валерійовича Колебошина.

Хто – за? Прошу проголосувати. Дякую. Бачу, Володимир Воронов теж за.

ВОРОНОВ В.А. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, рішення прийнято одногolosно. Дякую щиро. Шановні колеги, у нас останній пункт порядку денного - "Різне".

Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Дякую. У мене, перш за все до pana Андрія звертання як представника МОН. Є методика не затверджена по регіонах нарахування субвенцій зарплатної освітянам, вчителям. І відповідно її має затвердити уряд, і на основі зараз неї незатвердженої проводилися розрахунки і ...*(Не чути)* в бюджет. Там є, зокрема я добре аналізували Львівську область по громадах, є в яких прибуло, в яких додало. Там є пропозиції, зокрема, про групу продовженого дня і ще певні пропозиції від

Асоціації міст України, міст і громад України.

Тому як би прохання: насправді цій групі ще дати продовжити працювати, бо всі розрахунки склалися на основі показників не зданих звітів, а теоретичних, тобто це було передбачення, в відповідно між першим і другим читанням в дуже багатьох громадах обрізалась освітня субвенція на зарплати. І відповідно вже дуже багато звернень. Соціальна напруга дуже росте. І, власне, щоб більше ця формула стала гармонійною, я знаю, що група працювала, тобто її роботу треба продовжувати, і цю формулу зробити гармонічнішою. Бо ми весь рік попередній боролися за громади, ці неузгодження, що територіальні громади обрізалися і деякі школи з сільської місцевості перейшли в міську. Ця група мала це зрівноважити, але далі багато перекосів. І, зокрема, там позиції багато хто вже свої висловив. Я думаю, що їм точно треба ще раз зібратися і подивитися, що максимально можна, як-то кажуть, допиляти перед тим, як дати уряду на голосування. І краще це зробити зараз, ніж після голосування знову за півроку збиратись, чи за рік, і знову думати, як це змінювати.

Лист на уряд я вже направила. Дякую.

ВІТРЕНКО А.О. Хочу доповісти всьому комітету, що у нас немає жодних проблем станом на сьогодні, було перерозподілено залишки субвенцій. Жодних заборгованостей, жодних, соціальні всі питання зняті. Всі гроші виплачені. Жодної заборгованості немає по жодному ОТГ.

ППА Н.Р. Я можу дати... В мене... *(Не чути)* звернення, Стрийський район, Львівської області. Можу прочитати, і там йдеться про...*(Не чути)* Ну, насправді в мене багато, тому нам треба якось...

ВІТРЕНКО А.О. Ні, так, безумовно, давайте, ми ж відкриті, то з задоволенням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, воно ще справді могло ще не надійти. Або це могло бути звернення до того, як був перерозподіл. У нас така дискусія...

ППА Н.Р. І ми вже також спрогнозували, люди, які мали дорадчий голос в робочій групі, спрогнозували, всі розрахунки зробили. Там знову будуть певні перекоси. Ми можемо якось це показати. Я не аналізувала так детально інші області, але я можу чітко про Львівську говорити. Ну, але звернення теж були інші, напишу які.

ВІТРЕНКО А.О. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є ще в когось "Різне"? В мене є, якщо ви не заперечуєте.

По-перше, я хотів би попросити Міністерство освіти і науки звернути увагу і прискорити підготовку або погодження положення про акредитацію освітніх програм. Це стосується того давнього питання, яке ми проговорювали спільно з міністерством і Національним агентством, зокрема і ціни за акредитацію. Тому, чим швидше воно буде погоджено, тим більше шансів у нас зберегти, ну, зменшити або навіть... ну, зменшити або зберегти від підвищення ціну за акредитацію. Це важливе питання для всіх стейкхолдерів. І друге – положення про PhD. В процесі. Дуже вдячний.

ВІТРЕНКО А.О. Щодо положень по акредитації, сьогодні була відповідна зустріч, наскільки я знаю, о 2-й годині відповідального працівника ... *(Не чути)* Шарова і Вінницького стосовно розрахунку вартості акредитації.

А перше питання, я перепрошую...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. PhD.

ВІТРЕНКО А.О. По PhD завізували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вже завізували. Супер!

Шановні колеги, давайте подякуємо Міністерству освіти і науки, пану Андрію, за те, що він долучився до нас і ми плідно попрацювали. Дякую кожному з вас за дуже ефективне засідання комітету. Ми за півтори години впоралися з 15-ма питаннями, що для нас невластиво насправді. Зазвичай ми більше витрачаємо часу.

Я хочу кожному з вас подякувати через те, що це крайнє засідання комітету цього календарного року. Я хочу кожному з вас подякувати за роботу протягом року, протягом цієї сесії. Статистично ми прийняли більше законів, ніж за попередній рік. І закриваємо після цього засідання.

ГРИШИНА Ю.М. Может быть, давайте не будем закрывать, там санаторные школы, может, возникнет необходимость быстренько... Ну, вдруг?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А який сенс?

ГРИШИНА Ю.М. Нам просто так важно их принять до конца года, потому что у них денег не будет. И у нас уже есть все висновки, кроме ГНЕУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли до кінця ти року плануєш це зробити?

ГРИШИНА Ю.М. В п'ятницю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В п'ятницю его не будет, поверь мне.

Давайте так, якщо буде необхідність, ми можемо оперативно зібратися і провести комітет і о 9-й годині, і о 8-й годині, та в будь-яку годину насправді. Шановні колеги, я просто не бачу справді сенсу, тому що у нас буде не пленарний тиждень ще перед... Ми у січні можемо скільки завгодно проводити комітетів, якщо зручно. Ми можемо в будь-який момент провести підкомітет і комітет, це ж не залежить від того. Ми ж маємо право це робити і у відпустках, і на лікарняному, тому питань немає.

Шановні колеги, я ще раз вам дякую за плідну роботу. Як завжди, приємно з вами працювати з усіма. Засідання комітету закрите. Дякую всім, шановні колеги.